

รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรม ให้ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานเกี่ยวกับ
การเสริมสร้างและพัฒนาทางด้านจริยธรรมและการรักษาวินัย รวมทั้งการป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย
และความรู้ภายในหน่วยงาน โรงพยาบาลบ้านโคก

เรื่อง การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต
ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ในวันอังคารที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

ตามที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้จัดการอบรมโครงการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ทาง Video Conference ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. เพื่อให้บุคลากรทุกส่วนงานของโรงพยาบาลบ้านโคก ได้เข้าร่วมรับการอบรม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน และเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” นั้น

งานตรวจสอบภายในและงานควบคุมภายใน กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป ขอรายงานผลการจัดอบรมตามโครงการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ดังนี้

๑. การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

การบริหารจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

“ผลประโยชน์ทับซ้อน” Conflict of Interest หมายถึง “สภาวะซึ่งการกำหนดนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของสังคมโดยรวม หรือการตัดสินใจทางการเมืองถูกแทรกแซงด้วยผลประโยชน์เฉพาะของธุรกิจเอกชน อันทำให้ผลที่ออกมามีอย่างที่ให้ผลประโยชน์กับธุรกิจเอกชนบางรายบางกลุ่ม แต่สังคมโดยรวมเสียประโยชน์” เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม เกิดเป็น ผลประโยชน์ทับซ้อน และการขัดกันแห่งผลประโยชน์

แนวความคิด หลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะ

สถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ

กับอีกสถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐจะทำอะไรได้ต้องมีกฎหมายให้อำนน่า ในฐานะเอกชนจะทำอะไรได้ไม่มีกฎหมายห้าม

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะดังกล่าว ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสามารถ แยกเรื่องตัวเองออกจากกันได้ และห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพากพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ (เพื่อส่วนรวม) เป็นโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

องค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

๑. บุคคลนั้นมีสถานะ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 ๒. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ส่วนรวมในเรื่องนั้นๆ
 ๓. เกิดสถานการณ์ที่มีผลประโยชน์ขัดกัน (มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปเกี่ยวข้อง) โดยได้กระทำการ/ตัดสินใจ/ใช้ดุลยพินิจ อ้างอิงโดยย่างหนึ่ง
 ๔. ประโยชน์ส่วนตน อาจเป็น ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้ / ทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น
- จริยธรรม - "ไม่ผิดกฎหมาย แต่ไม่เหมาะสม" ไม่สมควรกระทำ
ประโยชน์ทับซ้อน - ก่อให้เกิดความเคลื่อนแคลลงสงสัยต่อสังคมและเป็นบ่อเกิดของการทุจริต
ทุจริตต่อหน้าที่ - ผิดจริยธรรม มีประโยชน์ทับซ้อน ผิดกฎหมายโดยตรง มีบทลงโทษชัดเจน

สรุปความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนกับการทุจริตต่อหน้าที่

ประตีกษาภัยเดือน	ผลประโยชน์ทับซ้อน	การทุจริตต่อหน้าที่
มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่มีบางกรณีที่กฎหมายบัญญัติครอบคลุมไปถึงหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การทำงานหลังเกษียณ (ตามบทบัญญัติตามตรา 127)	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีอำนาจหน้าที่	มีพัสดุที่มีอำนาจหน้าที่และไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ 1) กรณีมีอำนาจหน้าที่ เช่น การเป็นคู่สัญญา 2) กรณีที่ไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ เช่น การรับประโยชน์ต่าง ๆ	- ต้องมีอำนาจหน้าที่
เพื่อให้ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์
มีเจตนาทุจริต	- มี/ไม่มีเจตนาทุจริตก็ได้	- ต้องมีเจตนาทุจริต

รูปแบบของ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits)

ซึ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลให้ต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ชัดແย় หรือเรียกได้วาเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post – employment)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งสาธารณะ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งในสาธารณะมาก่อนมักจะ รู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน มืออาชีพต่อเจ้าหน้าที่ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น ห้าประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

นอกจากนี้อาจมีข้อสงสัยได้ว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ได้มีการอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน หรือมีการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกต้องเพื่อเอกชนนั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่งก็จะได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นการเรียกรับสินบนซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

- การตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด การรับจ้างพิเศษ เป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหา ติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเอง รับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกรพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้ามาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกรพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling)

เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้จัดประมานสาธารณูปการเพื่อหาเสียง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกรพ้อง (Nepotism)

หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การอนุมัติตั้งตั้งคู่สมรสหรือลูกเข้ามารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในหน่วยงาน การใช้อำนาจแต่งตั้งหรือเลื่อนขั้นอย่างไม่เป็นธรรม การคัดสรร คัดเลือกบุคลากรอย่างไม่โปร่งใส

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๑๐. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมแบบอื่น ๆ คือ พฤติกรรมของ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือจาก ๕ รูปแบบดังกล่าว

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ (มาตรา ๑๗๖ - ๑๗๙)

มาตรา ๑๗๖

นอกจากเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

การเป็นคู่สัญญา หมายถึง การเข้ามาทำสัญญาโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐ ที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้น เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

การมีส่วนได้เสียในสัญญา หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไปดำเนินการใด ๆ เช่น นายกเทศมนตรี ก เข้าทำสัญญาก่อสร้างอาคารให้กับเทศบาล ก

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน์จำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การเป็นหุ้นส่วน หมายถึง การที่บุคคลได้ลงทุนร่วมกัน ในห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท หมายถึง การมีหุ้นในบริษัทตามที่เปลี่ยนผู้ถือหุ้น และบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหุ้นอยู่นั้น เช่น นายกเทศมนตรี ก ถือหุ้นในบริษัท ก เกิดจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และบริษัท ก เข้าเป็นคู่สัญญา กับเทศบาล ก

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญา กับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน์จำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

สัญญาสัมปทาน หมายถึง สัญญาที่เอกชนได้รับอนุญาตจากรัฐ ให้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณสุข เช่น สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้า สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม

- สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

- สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การทำโรงโน๊ติน รังนกนางแอ่น เป็นต้น เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมถือหุ้นอยู่ในบริษัท ก เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ต่อมา บริษัท ก เข้าไปปรับสัมปทานเกี่ยวกับเส้นทางการเดินรถ

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ของทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

การเข้าไปมีส่วนได้เสีย

- ๕ สถานะ ได้แก่ ๑) กรรมการ ๒) ที่ปรึกษา ๓) ตัวแทน ๔) พนักงาน ๕) ลูกจ้าง
- ธุรกิจของเอกชน ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ
- ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ ของหน่วยงานของรัฐที่สังกัด/ปฏิบัติหน้าที่
- โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม/ราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาให้กับบริษัทยา

การบังคับใช้มาตรา ๑๗๖

วรรคสอง : ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสสนับสนุนดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำเนินการ

วรรคสาม : คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วยทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

วรรคสี่ : เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (๒) หรือ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำเนินการ

บทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๗๖

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๗๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ
- กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๗๖ วรรคสอง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้น รู้เห็นยินยอมด้วย เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับ ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๗

ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๒๖ (๔) ภายใต้เงื่อนไข นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๗๗

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๗ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๘

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ได้นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้จากบุพการี สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

“ประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้กันในโอกาสทางการหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๗๙

ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้จากบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

(๒) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคาหรือมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บุริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บุริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้

เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

สรุปมาตรา ๑๒๘ เจ้าพนักงานของรัฐ ต้องรู้

- ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ รวมถึง ผู้ซึ่งพ้นจากการ เป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปีด้วย

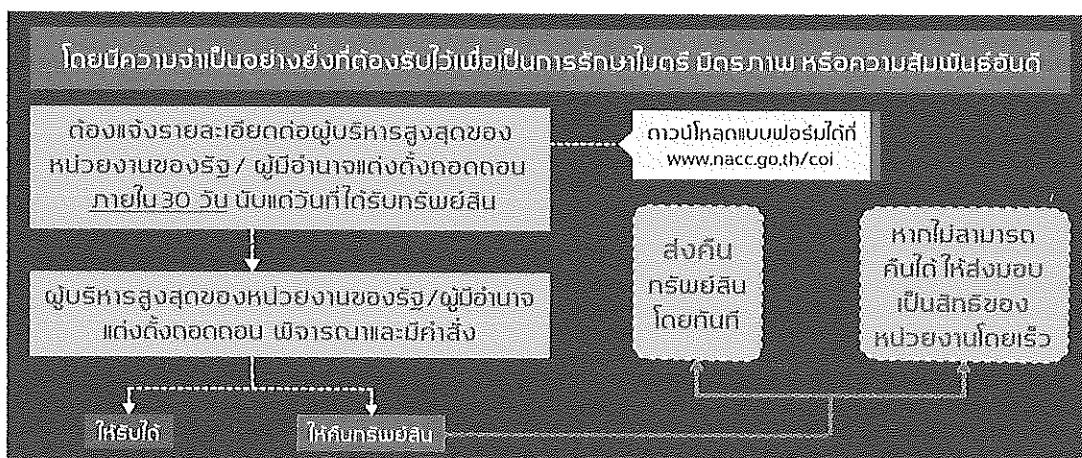
หลัก = ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่

๑) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม

๒) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานรูป

๓) รับตามธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด : ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๔) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลที่ว่าไป

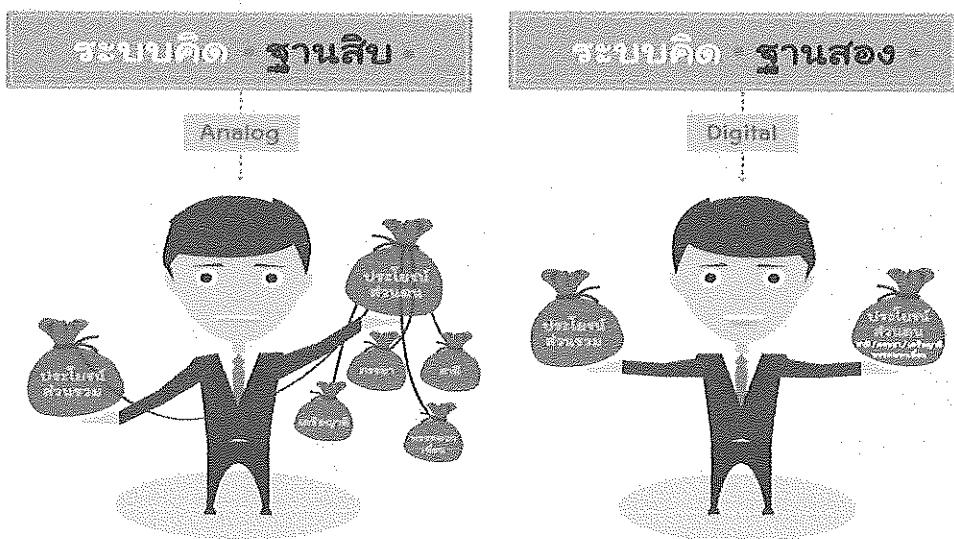
บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๙

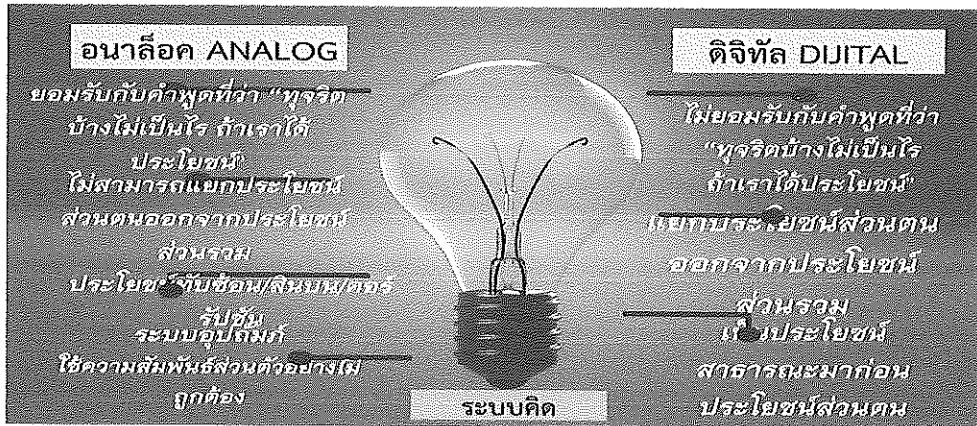
- กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๙

การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในหมวดนี้ให้ถือว่าเป็นการกระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

แนวทางป้องกัน “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

การรับมือกับสถานการณ์การขัดกันแห่งผลประโยชน์

แนวทางการรับมือกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติต่อ โดย

หลัก : ไม่อยู่ในสถานการณ์ของการขัดกันแห่งผลประโยชน์เสียแต่ต้น

- กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้มีอำนาจควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติ ในเรื่องนั้น
- กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ
- กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณาโดยยึดหลักเหตุผล เปร่งise และเปิดเผย
- ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๒. เสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต”

การสร้างความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” เป็นสิ่งจำเป็น มุ่งหวังให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความพอเพียง ปฏิบัติตามภาระให้ซื้อกำหนดตามกฎหมาย ไม่ฝ่าฝืนปฏิบัติหนาสิ่งต้องห้าม เพื่อป้องกันความเสียหายต่อภาครัฐและตนเอง

จากการอบรมโครงการฯ เจ้าหน้าที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน และการเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียง ต้านทุจริต” เพิ่มมากขึ้น และมีความตั้งใจในการนำมาปรับใช้ในการทำงาน รวมถึงการสอดส่อง ดูแล ป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน และน้อมนำการเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตและต่อต้านการทุจริต ภายใต้ แนวคิด “จิตพอเพียงต้านทุจริต” มาใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้รายงาน

(นายธีระเดช เขียงран)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

วิชัย จันทร์สิงห์ / ผู้รับรายงาน
(นายวิชัย จันทร์สิงห์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านโคก